

VYRIAUSYBĖS ATSTOVŲ ĮSTAIGOS VYRIAUSYBĖS ATSTOVAS VILNIAUS IR ALYTAUS APSKRITYSE

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 60, LT-01110 Vilnius, mob. 8 609 54 703, 8 658 42 925, el. p. info@vaistaiga.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 305205389.
Atstovo duomenys: Gedimino pr. 60, LT-01110 Vilnius, mob. 8 609 54 722, 8 698 42 368, el. p. vilnius@vaistaiga.lt

Vilniaus rajono savivaldybės tarybai

2023-10-11 Nr. TR1-20-(5.1 E)

Kopija

Vilniaus rajono savivaldybės merui

TEIKIMAS

DĖL VILNIAUS RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS VEIKLOS REGLAMENTO, PATVIRTINTO VILNIAUS RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS 2023-04-13 SPRENDIMU NR. T3-119 „DĖL VILNIAUS RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS VEIKLOS REGLAMENTO PATVIRTINIMO“ 96 PUNKTO NUOSTATŲ

Vilniaus rajono savivaldybės taryba (toliau ir Taryba) 2023-08-23 priėmė sprendimą Nr. T3-216 „Dėl Vilniaus rajono savivaldybės tarybos 2023 m. balandžio 13 d. sprendimo Nr. T3-119 „Dėl Vilniaus rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento patvirtinimo“ pakeitimo“, kuriuo nusprendė pakeisti Vilniaus rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento (toliau - Reglamentas) IX skyrių, reglamentuojantį Tarybos narių veiklos apmokėjimą ir išdėstyti jį taip:

„96. Tarybos narių veiklos apmokėjimas:

96.1. Tarybos nariui mokama už darbo laiką atliekant Tarybos nario pareigas bei apmokamos komandiruočių išlaidos.

96.2. Tarybos nariams už darbo laiką atliekant Tarybos nario pareigas yra atlyginama. Tarybos nariams nustatomas 20 procentų Savivaldybės mero darbo užmokesčio dydžio atlyginimas; Savivaldybės tarybos opozicijos lyderiui ir Savivaldybės tarybos komitetų ir nuolatinių komisijų pirmininkams nustatomas 20 procentų didesnio dydžio Savivaldybės tarybos narių atlyginimas; savivaldybės tarybos komitetų ir nuolatinių komisijų pirmininkų pavaduotojams nustatomas 10 procentų didesnio dydžio Savivaldybės tarybos narių atlyginimas. Jeigu savivaldybės tarybos narys vienu metu eina kelias pareigas, jam mokamas tas Savivaldybės tarybos nario atlyginimas, kurio nustatytas dydis yra didesnis.

96.3. Tarybos narys turi teisę atsisakyti šio atlyginimo, reglamento nustatyta tvarka pateikdamas prašymą dėl Savivaldybės tarybos nario pareigų atlikimo neatlygintinai (tai yra visuomeniniais pagrindais). Tokį prašymą pateikusiam Savivaldybės tarybos nariui šioje dalyje nurodytas atlyginimas neskaičiuojamas ir nemokamas, taip pat neskaičiuojami ir nemokami teisės aktų nustatyti privalomi mokėti mokesčiai, valstybinio socialinio draudimo ir privalomojo sveikatos draudimo įmokos.

96.4. Tarybos narių darbo laikas Tarybos posėdžiuose, komitetuose, komisijose, Savivaldybės kolegijoje žymimas posėdžių protokoluose, pagal kuriuos Bendrasis skyrius užpildo Tarybos narių darbo laiko apskaitos žiniaraštį (pridedama). Šį žiniaraštį Bendrasis skyrius kiekvieną mėnesį iki einamojo mėnesio 6 dienos pateikia Buhalterinės apskaitos skyriui. Tarybos narys laikomas dalyvavusiu posėdyje, jei jo dalyvavimas truko daugiau kaip pusę viso posėdžio laiko.

96.5. Tarybos nario atlyginimas mažinamas proporcingai tarybos nario praleistų to mėnesio Savivaldybės tarybos, komitetų, nuolatinių komisijų ir savivaldybės kolegijos, kurių narys Savivaldybės tarybos narys yra, posėdžių skaičiui. Už praleistą vieną tarybos, komiteto, nuolatinės komisijos ar Savivaldybės kolegijos posėdį, Tarybos nario mėnesio atlyginimas mažinamas 3 procentais.

96.6. Tarybos nario atlygis apskaičiuojamas prie nustatyto atlyginimo dydžio pridėjus jo 96.2 p. numatytas padidintas dalis ir atėmus jo visas sumažintas dalis už nedalyvautus posėdžius. Apmokama proporcingai dirbtam to mėnesio kalendorinių dienų skaičiui.

96.7. Atlyginimo mažinimas netaikomas posėdyje nedalyvavusiam Tarybos nariui šiais atvejais:

96.7.1. kai posėdžio metu Tarybos narys Tarybos sprendimu ar mero potvarkiu atstovauja Savivaldybei kitur;

96.7.2. kai posėdžių laikas dubliuojasi ir viename iš vykstančių posėdžių nėra dalyvaujama;

96.7.3. kitais, teisės aktuose numatytais atvejais.

96.8. Už nedalyvavimą posėdžiuose neapmokama, tačiau tai laikoma pateisinama priežastimi nedalyvauti posėdžiuose:

96.8.1. ligos, vaiko, įvaikio ar globotinio (iki 14 metų amžiaus) ligos atveju;

96.8.2. dalyvaujant šeimos nario ar artimo giminaičio laidotuvėse.

96.9. Tarybos narys turi prievolę iki prasidedant posėdžiui pranešti posėdžio pirmininkui apie nedalyvavimą nurodydamas priežastį. 96.8.1. p. numatytais atvejais Tarybos narys privalo kiek galima anksčiau, bet ne vėliau kaip iki einamojo mėnesio paskutinės dienos Bendrajam skyriui pateikti (raštu ar elektroninėmis ryšio priemonėmis) tai patvirtinančius dokumentus ar informaciją.

96.10. Atlyginimas mokamas kartą per mėnesį. Tarybos nariui atlyginimas už praėjusį mėnesį išmokamas iki kito mėnesio 15 dienos.

96.11. Informacija apie Savivaldybės tarybos narių atlyginimus skelbiama savivaldybės interneto svetainėje.“

Kaip matyti iš aukščiau pateiktų Reglamento 96 punkto nuostatų, 96.5 papunktis nurodo, jog už praleistą vieną tarybos, komiteto, nuolatinės komisijos ar Savivaldybės kolegijos posėdį, Tarybos nario mėnesio atlyginimas mažinamas 3 procentais, o Reglamento 96.7 papunktyje nustatyta, kokiais atvejais atlyginimo mažinimas netaikomas. Vyriausybės atstovo nuomone toks reglamentavimas neatitinka aukštesnės galios teisės aktų reikalavimų.

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (toliau – VSI) 12 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad Savivaldybės tarybos nariams už darbą atliekant savivaldybės tarybos nario pareigas yra atlyginama (apmokama); savivaldybės tarybos nariams nustatomas 20 procentų tos savivaldybės, kurios tarybos narys jis yra, mero darbo užmokesčio dydžio atlyginimas; savivaldybės tarybos opozicijos lyderiui ir savivaldybės tarybos komitetų ir nuolatinių komisijų pirmininkams nustatomas 20 procentų didesnio dydžio savivaldybės tarybos narių atlyginimas; savivaldybės tarybos komitetų ir nuolatinių komisijų pirmininkų pavaduotojams nustatomas 10 procentų didesnio dydžio savivaldybės tarybos narių atlyginimas. To paties straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad Savivaldybės tarybos nario atlyginimas mažinamas reglamente nustatyta tvarka proporcingai savivaldybės

tarybos nario **praleistų** to mėnesio savivaldybės tarybos, komitetų, nuolatinių komisijų ir savivaldybės kolegijos, kurių narys savivaldybės tarybos narys yra, **posėdžių skaičiui**.

Lietuvių kalbos žodynas pateikia žodžio „proporcingas“ reikšmę taip: 1. pasižymintis darnia, taisyklinga dalių proporcija; 2. susijęs tam tikru santykiu su kuriuo nors dydžiu. Atsižvelgiant į tai, kiekvienas konkretų mėnesį nedalyvautas posėdis turėtų būti vertinamas proporcingai vienodai t.y. skaičiuojamas bendras Tarybos, komitetų, nuolatinių komisijų ir Kolegijos, kurių narys Tarybos narys yra, posėdžių skaičius, taip pat suskaičiuojamas praleistų Tarybos, komitetų, nuolatinių komisijų ir Kolegijos, kurių narys Tarybos narys yra, posėdžių skaičius ir atlyginimas mažinamas tiek procentų, kiek procentų posėdžių buvo praleista. *Pavyzdžiui: per einamąjį mėnesį savivaldybės tarybos narys turėjo dalyvauti viename tarybos posėdyje ir viename komiteto posėdyje. Savivaldybės tarybos nariui sudalyvavus tik tarybos posėdyje – jo atlyginimas bus mažinamas per pusę.* Pažymėtina, kad tokią atlyginimo mažinimo tvarką kaip pavyzdį nurodo ir Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija interneto svetainėje, nuorodoje <https://vrm.lrv.lt/lt/d-u-k-apie-naujaji-vietos-savivaldos-modeli> kur patalpintas minėtos VSĮ 12 straipsnio normos aiškinimas.

Atsižvelgiant į tai, Reglamento 96.5 punkto nuostatos ta apimtimi kuria nustato, jog už praleistą vieną tarybos, komiteto, nuolatinės komisijos ar Savivaldybės kolegijos posėdį, Tarybos nario mėnesio atlyginimas mažinamas 3 procentais, neatitinka VSĮ 12 straipsnio 2 dalies nuostatų.

Kaip jau minėta Reglamento 96.7 papunktyje nurodoma kokiais atvejais tarybos nariams praleidusiems savivaldybės tarybos, komitetų, nuolatinių komisijų ir savivaldybės kolegijos posėdžius, netaikomas atlyginimo mažinimas, t.y. nurodoma, kad atlyginimo mažinimas netaikomas kai posėdžio metu Tarybos narys Tarybos sprendimu ar mero potvarkiu atstovauja Savivaldybei kitur (96.7.1 papunktis); kai posėdžių laikas dubliuojasi ir viename iš vykstančių posėdžių nėra dalyvaujama (96.7.2 papunktis); kitais, teisės aktuose numatytais atvejais (96.7.3 papunktis). Taigi, iš esmės Reglamento 96.7.1-96.7 papunkčiuose yra nustatytos pateisinamos priežastys, kurioms esant, savivaldybės tarybos nariams nors ir nedalyvavusiems numatytuose posėdžiuose, atlyginimas vis tiek mokamas.

Sistemiškai įvertinus VSĮ 12 straipsnio nuostatas, darytina išvada, kad įstatymų leidėjas nors ir suteikė išimtinę teisę savivaldybių taryboms veiklos reglamentuose, nusistatyti Savivaldybės tarybos nario atlyginimo mažinimo proporcingai savivaldybės tarybos nario praleistų to mėnesio savivaldybės tarybos, komitetų, nuolatinių komisijų ir savivaldybės kolegijos, kurių narys savivaldybės tarybos narys yra, posėdžių skaičiui, tvarką, tačiau nesuteikė savivaldybės tarybai įgaliojimų nustatyti išimčių, kada toks mažinimas netaikomas. Nei ši nei kitos VSĮ nuostatos nenumato jokių išimčių, ar kitokių sąlygų (pateisinamų priežasčių), kurioms esant savivaldybės tarybos nariams praleidus nurodytus posėdžius, atlyginimas nebūtų mažinamas.

Viešojo administravimo subjektas, kuris turi teisę priimti norminius administracinius aktus įstatymams ir kitiems teisės aktams įgyvendinti, **šią teisę turi įgyvendinti įstatymų leidėjo suteiktos kompetencijos ribose** (2013-05-29 nutartis administracinėje byloje Nr. A444-880/2013, Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo biuletenis (toliau – LVAT) Nr. 25, 2013, 228–242 p.).

Administracinėje byloje Nr. A146-1917/2012 LVAT, be kita ko, akcentavo, kad **pagal viešojoje teisėje įtvirtintą principą, viešojo administravimo subjektams viskas, kas tiesiogiai neleista įstatymo, yra uždrausta**. Nors savivaldybė yra viešojo administravimo subjektas, kuris turi teisę priimti norminius administracinius aktus įstatymams ir kitiems teisės aktams įgyvendinti, tačiau ši teisė turi būti įgyvendinama įstatymų leidėjo suteiktos kompetencijos ribose.

VSĮ 4 straipsnio 5 punkte įtvirtintas vienas iš pagrindinių principų, kuriuo grindžiama vietos savivalda – teisėtumo principas – reikalauja, kad savivaldybės institucijų ir įstaigų veikla būtų grindžiama Konstitucija, įstatymais ir kitais teisės aktais, t. y. turi būti užtikrinamas savivaldybės

veiklos ir savivaldybės institucijų priimamų sprendimų teisėtumas, kuris be kita ko įpareigoja teisėkūros subjektus laikytis teisės aktų hierarchijos ir užtikrinti, kad žemesnės galios teisės aktai atitiktų visų aukštesnės galios teisės aktų reikalavimus. Savivaldybių savarankiškumo ir veiklos principas nėra absoliutus ir jis neatleidžia viešojo administravimo teises ir pareigas turinčio subjekto (savivaldybės tarybos) nuo pareigos laikytis visų kitų viešosios teisės principų, taip pat – teisėtumo principo (2012 m. rugpjūčio 9 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A146-1917/2012, Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo biuletenis Nr. 24, 2012, 70–86 p.).

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta bei vadovaujantis Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 8 straipsnio 1 dalies 1 punktu, s i ū l a u:

svarstyti artimiausiame Vilniaus rajono savivaldybės tarybos posėdyje, bet ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo teikimo gavimo dienos, Vilniaus rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento, patvirtinto 2023 m. balandžio 13 d. sprendimu Nr. T3-119 „Dėl Vilniaus rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento patvirtinimo“ 96 punkto (2023-08-23 sprendimo Nr. T3-216 redakcija) pakeitimo klausimą ir apie priimtą sprendimą pranešti Vyriausybės atstovui per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos.

Atkreipiu dėmesį į tai, kad meras, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos administracinės priežiūros įstatymo 8 straipsnio 6 dalimi, privalo artimiausiame Vilniaus rajono savivaldybės tarybos posėdyje informuoti savivaldybės tarybos narius apie šį teikimą.

Vyriausybės atstovas Vilniaus ir Alytaus apskrityse

Julius Arlauskas